

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 11.01.2018

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/1940

Saksbehandler:
Line-Kristin Larsen

Miljødirektoratets tilrådning - verneplan Hjerkin

Vern av tidligere Hjerkin skytefelt, herunder ny verneforskrift for Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark - Miljødirektoratets tilrådning

Miljødirektoratet sender med dette sin tilrådning til verneformer, grenser og forskrifter for vern av tidligere Hjerkin skytefelt. Miljødirektoratet tilrår følgende:

- Utvidelse av Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark med ca. 131,395 km², Dovre og Lesja kommuner
- Opprettelse av nytt Hjerkin landskapsvernområde på ca. 46,007 km², Dovre og Lesja kommuner
- Utvidelse av Fokstugu landskapsvernområde med ca. 0,77 km², Lesja kommune

Tilrådningen innebærer også at et område på 0,80 km² i Fokstugu landskapsvernområde inngår i utvidelsen av nasjonalparken og et område på 1,35 km² i Fokstugu landskapsvernområde inngår i nytt Hjerkin landskapsvernområde.

Miljødirektoratets tilrådning avviker fra Fylkesmannens tilrådning på enkelte punkter som følge av at vår tilrådning i større grad vektlegger verneformålet og måloppnåelse for restaureringsprosjektet.

Vi tilrår at veien inn til Vesllie blir tilbakeført i henhold til prosjektplanen, mens de øvrige veiene i hovedsak beholdes i samsvar med Fylkesmannens tilrådning. Vi tilrår videre at Snøheimveien ikke inngår i verneform nasjonalpark, men inngår i landskapsvernområdet, jf. ordlyd i NML §35 der det følger at verneform nasjonalpark kun skal brukes på naturområder uten tyngre naturinngrep. En vei hvor det vil være regulær busstrafikk vil derfor være i strid med verneform nasjonalpark.

Villreinens vekslende arealbruk krever at verneforslaget kommer fram til langsiktige løsninger der også områder som ikke brukes per i dag, men som er dokumentert brukt tidligere, også skjermes fra menneskelig aktivitet. Med bakgrunn i dokumentert kunnskap om villreinens arealbruk i skytefeltet og unnvikelsesadferd som følge av menneskelig påvirkning og tilstedeværelse tilrår vi at verneform biotopvern legges på

landskapsvernområdet. Det vil gi et verktøy for å håndtere ferdsel i trekkorridoren mellom Stropsljødalen og skytefeltet, samt langs Vålåsjøhøveien, dersom den skulle nå et omfang som kan hindre reinens naturlige arealbruk.

Vålåsjøhøveien i seg selv begrenser i liten grad villreinsens områdebruk, men ferdselen knyttet til den kan være en trussel for naturlige bevegelsesmønstre, og bidra til at de viktige vinterbeiteressursene som ligger på sørsida av veien blir vanskelig tilgjengelig for reinen. Dersom Vålåsjøhøveien beholdes tilrår Miljødirektoratet at ferdselen langs denne begrenses til landbruksformål og at sykling kun tillates i perioden reinen ikke bruker området for å ivareta vandringsrom og rotasjonstrekket rundt Snøhetta.

De naturfaglige anbefalingene fra NINA, bl.a. gjennom rapporten Horisont Snøhetta er klar på at anbefalingen om å bevare Snøheimveien forutsatte fjerning av det resterende veinettet. Miljødirektoratet påpeker at forutsetningene bak de faglige rådene for å beholde Snøheimveien ikke er tatt til følge hverken i Fylkesmannens eller vår tilrådning til fordel for hensynet til lokale ønsker.

Tilbakeføring av veiene vil øke andelen av villmark og medføre en betydelig miljøgevinst. En økologisk og landskapsmessig følge av å beholde Vålåsjøhøveien er at store områder med rikmyr likevel ikke blir restaurert og får vedvarende lavere økologisk tilstand enn naturlig. Miljødirektoratet tilrår derfor at veien stanser før det store våtmarksområdet ved Grisungen. Dette vil gi beitenæringen tilstrekkelig tilgang til utgangspunktet for tilsyn og sanking, samtidig som et av våtmarksområdene kan restaureres og oppnå en fullverdig økologisk tilstand.

Miljødirektoratet foreslår videre at alle betongbruene i skytefeltet fjernes i tråd med forsvarets naturrestaureringsplan. Dette vil imidlertid bety at det både av hensyn til friluftsliv og beitenæring kan være behov for å etablere noen enklere tilretteleggingstiltak i form av bl.a. bruer, f.eks. i nærheten av eksisterende Stridåbrua, i Grøndalen og ved Grisungen. Det bør gjennomføres en dialog med Forsvaret om å kunne bidra til dette som en del av Hjerkin Pro når de likevel har maskiner i området. Tilsvarende bør en få til en avtale med Hjerkin Pro om bistand i forbindelse med fjerning av Einøvlingsdammen.

Når det gjelder forvaltningsplanen og retningslinjene knyttet til denne vil det bli gjennomført en bred og involverende prosess når vernet er opprettet, der berørte parter vil få anledning til å komme med sine synspunkter. Planen og retningslinjene er derfor ikke nærmere kommentert i direktoratets tilrådning.

Det vises til vedlagte tilrådning med utkast til verneforskrifter og kart for nærmere redegjørelse. Vedlagt følger også Fylkesmannens tilrådning.

Miljødirektoratet vil holde fortløpende kontakt med Klima og miljødepartementet om bl.a. endelig utforming av vernekart.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Vedlegg

1. Miljødirektoratets tilrådning
2. Miljødirektoratets tilrådning - forskrifter Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark
3. Miljødirektoratets tilrådning - forskrifter Hjerkinns landskapsvernområde
4. Miljødirektoratets tilrådning - vernekart Fokstugu landskapsvernområde
5. Miljødirektoratets tilrådning - vernekart Hjerkinns utredningsområde
6. Merknader fra Oppland fylkeskommune angående bevaring av "Igloen"
7. Innspill fra forsvarsbygg angående "Igloen"
8. Merknader til fylkesmannens tilrådning fra NINA
9. Fylkesmannens tilrådning
10. Fylkesmannens tilrådning - oppsummering og tilrådning
11. Fylkesmannens tilrådning - forskrifter nasjonalpark
12. Fylkesmannens tilrådning - forskrifter Hjerkinns landskapsvernområde
13. Fylkesmannens tilrådning - forskrifter Fokstugu landskapsvernområde
14. Fylkesmannens tilrådning - vernekart Hjerkinns
15. Fylkesmannens tilrådning - vernekart Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark